

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

1015 Budapest, Donáti u. 35–45.

Postacím: 1535 Budapest, Pf. 773

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: II / 0 1 5 2 9 - 0 / 2023		
Erkezett: 2023 JÚL 10.		
Erkezés módja		
POSTÁN	@	EGYÉB: <i>kezes írással</i>
Példány: 1	Melléklet: 6	Kezezőiroda: 3

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott országgyűlési képviselők (kapcsolattartó: Szabó Tímea országgyűlési képviselő, elérhetőség: [REDACTED])

[REDACTED] az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e)** pontja és az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése** alapján kezdeményezzük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg: a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról szóló **2023. évi XXIV. törvény 3. és 4. §-ai alkotmányellenesek, ezért azokat semmisítse meg.**

Az alkotmánybírósági eljárás során az Alkotmánybírósággal a kapcsolattartást Szabó Tímea országgyűlési képviselő látja el.

I. Az utólagos normakontroll-eljárás alapja

Indítványozók kezdeményezik annak megállapítását, hogy a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvény (továbbiakban úgy is, mint: a támadott törvény) 3. és 4. §-ai sértik az Alaptörvény alábbi szakaszait:

B) cikk szerint:

- (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.
- (2) Magyarország államformája köztársaság.
- (3) A közhatalom forrása a nép.
- (4) A nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.

I. cikk (3) bekezdésében foglaltak értelmében az alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

A XXIII. cikk (1) bekezdése szerint minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

A 35. cikk (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a

választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

II. A támadott rendelkezések

A 2023. évi XXIV. törvény a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról

3. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 20. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Ha jelölőszervezet jelöltjeként indult egyéni választókerületi képviselő megbízatása szűnik meg, és az időközi választás nem tűzhető ki, a mandátumot a jelölőszervezet – közös kompenzációs lista esetén az érintett jelölőszervezetek – által a kompenzációs listán szereplő jelöltek közül megnevezett jelölt, ennek hiányában a kompenzációs listán soron következő jelölt szerzi meg.”

4. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) Ha a képviselő, a polgármester vagy a főpolgármester megbízatása 2024. október 1-jét megelőzően megszűnik, időközi választás nem tűzhető ki.

(2) Ha az egyéni listás, kompenzációs listás, vármegyei listás vagy fővárosi kompenzációs listás képviselő megbízatása 2024. október 1-jét megelőzően megszűnik, a mandátum betöltésére a 21. § (1)-(3) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A 20. § (5) bekezdése és a 21. § (4) bekezdése alkalmazásában a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választásán megválasztott képviselőt, polgármestert és főpolgármestert úgy kell tekinteni, mintha a megbízatása a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választása eredményének jogerőre emelkedésekor keletkezett volna.”

III. Az indítványozók kérelmei

1. Indítványozók kezdeményezik, hogy az Alkotmánybíróság a törvény támadott rendelkezéseit a kihirdetéseik napjára visszamenőlegesen s e m m i s í t s e meg.

2. Indítványozók kezdeményezik, hogy az Alkotmánybíróság döntsön a törvény sérelmezett rendelkezéseinek a folyamatban lévő ügyekből való kizárásáról.

IV. Az Alaptörvénnyel való összhang hiánya

A 2023. évi XXIV. törvény egyebek mellett a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvényt módosítja. Az új szabályozás szerint ha a képviselő, a polgármester vagy a főpolgármester megbízatása 2024. október 1-jét megelőzően megszűnik, időközi választás nem tűzhető ki.

Ha jelölőszervezet jelöltjeként indult egyéni választókerületi képviselő megbízatása szűnik meg, és az időközi választás nem tűzhető ki, a mandátumot a jelölőszervezet – közös kompenzációs lista esetén az érintett jelölőszervezetek – által a kompenzációs listán szereplő jelöltek közül megnevezett jelölt, ennek hiányában a kompenzációs listán soron következő jelölt szerzi meg, azaz a megüresedett helyeket a 2019-es kompenzációs listákról lehet majd feltölteni.

A kifogásolt törvény 3. és 4. §-ában foglaltak sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, miszerint Magyarország független, demokratikus jogállam. A (3) bekezdését, amely szerint a közhatalom forrása a nép. A (4) bekezdését, amely szerint a nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja. A rendelkezések az alapjogok korlátozhatóságának zsinórmértékéül szolgáló I. cikk (3) bekezdésébe is ütköznek.

Ellentétesek továbbá a 35. cikkel, amely szerint a helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

Végezetül sértik a XXIII. cikk (1) bekezdését, miszerint minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a választójog politikai alapjog. „A választójog alanyi oldalán a választójogosultság mint az állampolgár politikai alapjoga áll. A választójog az Alaptörvényben elismert – a népszuverenitás elvének érvényre juttatását garantáló – alapvető jog. A választójog alanyi oldalán alapvetően a választásra jogosult állampolgár azon szabadsága áll, amelynek birtokában jogosult eldönteni, hogy gyakorolja-e a választójogát vagy sem, illetve, hogy kire adja le szavazatát.” (...) „A választójog gyakorlásának biztosítása érdekében az államnak aktív magatartást kell tanúsítania. A választójog intézményvédelmi oldalán az állam a választójog gyakorlását lehetővé tevő, azt elősegítő szabályok megalkotására és azok érvényesítésére köteles.” (1/2013. (I. 7.) Ab-határozat)

Az Alaptörvény 35. cikk (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, **közvetlen** és titkos szavazással, a **választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson**, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

A támadott rendelkezések (3. és 4. §) együttes értelmezése szerint a törvény hatályba lépésétől, azaz 2023. május 26. napjától a következő önkormányzati választások időpontjáig, azaz 2024. június 9. napjáig az önkormányzati képviselői, a polgármesteri vagy a főpolgármesteri tisztség megüresedése esetén az állampolgárok **közvetlenül nem gyakorolhatják** a választójogukat, hiszen időközi választás nem tűzhető ki. (**Közvetlenség sérelme**).

Ezen az a tény sem változtat, hogy ha jelölőszervezet jelöltjeként indult egyéni választókerületi képviselő megbízatása szűnik meg, a mandátumot a jelölőszervezet – közös kompenzációs lista esetén az érintett jelölőszervezetek – által a kompenzációs listán szereplő jelöltek közül megnevezett jelölt, ennek hiányában a kompenzációs listán soron következő jelölt szerzi meg, hiszen így mandátumhoz juthat olyan személy is, akinek az adott választókerülethez semmi köze sincs, a választóknak az új képviselő személyének kiválasztására semmilyen befolyásuk nem lehet, így **a rendelkezés nem szolgálja a választók akaratának szabad kifejezését. (A választók akaratának szabad kifejezéséhez való jog sérelme.)**

A Nemzeti Választási Iroda közleménye szerint (<https://www.valasztas.hu/sajtokozlemeny-2023/7>) az új módosítás miatt elmaradnak az alábbi időközi választások:

BARANYA VÁRMEGYE	Tarrós	egyéni listás képviselő
BUDAPEST	XII. kerület	EVK 11.
SOMOGY VÁRMEGYE	Somogysámson	polgármester
HEVES VÁRMEGYE	Mátraszentimre	polgármester
HEVES VÁRMEGYE	Mátraszentimre	egyéni listás képviselő
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYE	Füzérradvány	polgármester
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYE	Füzérradvány	egyéni listás képviselő
TOLNA VÁRMEGYE	Csikóstöttös	polgármester
TOLNA VÁRMEGYE	Dombóvár	roma települési nemzetiségi
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYE	Sárospatak	roma települési nemzetiségi

A rendelkezések a már kitűzött és elmaradó időközi választások kapcsán, továbbá a törvény hatályba lépését követő egy évre megfosztják az állampolgárokat attól, hogy választók és választhatóak legyenek, ezért azok ellentétesek az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésével is.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak értelmében az alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

A támadott törvény 3. és 4. §-a egyaránt politikai alapjogot korlátoz. A választójog mint politikai alapjog korlátozásának lehetne olyan indoka, amely megfelel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében felállított mércének. Ilyen lehet például az, ha a képviselői hely megüresedése és a rendes választások között igen rövid idő telne el, ezért észszerűtlen és felesleges lenne addig új választást kiírni, vagy egészségügyi vészhelyzet, vagy más, a választásokkal ténylegesen összefüggésbe hozható körülmény áll elő. A választójog több mint egy évig történő korlátozása (az időközi választások kiírásának elmaradásával) ugyanakkor a képviselői mandátum közel egynegyedét érinti.

A jogalkotó a törvény 3. §-ához fűzött indokolásában a politikai alapjog korlátozásának célját az alábbiak szerint részletezte.

„A módosítás elősegíti, hogy az Országgyűlés és **a képviselő-testületek működőképessége biztosított legyen** abban az időszakban is, amikor időközi választás kitűzésére már nincs lehetőség. A választások előtti egyéves időszakban különösen fontos szempont, hogy a népképviselési szervezetekben a választópolgárok akaratának megfelelő testületi összetétel a lehető legkisebb mértékben változzon, ezért szükséges annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy a párt jelöltjeként indult egyéni választókerületi képviselő megbízatásának megszűnése esetén a mandátumot a párt által – az országos listán, illetve a kompenzációs listán szereplő jelöltek közül – megnevezett jelölt szerezhesse meg.”

Ezzel szemben a képviselő-testületek működőképességét sem a képviselői hely esetleges megüresedése, sem az ennek nyomán kitűzött időközi választás nem befolyásolja érdemben, így a korlátozásnak nincs legitim célja. *(A korlátozás alkotmányos céljának hiánya.)*

Az alapjog több mint egyéves korlátozása a képviselői mandátum közel egynegyedét teszi ki, ami az egyébként sem legitim cél elérése érdekében nem minősül feltétlenül szükséges mértékű korlátozásnak. *(A korlátozás aránytalansága.)*

A támadott rendelkezések ezen túlmenően sértik az **Alaptörvény B)** cikkében foglalt demokrácia és népszuverenitás követelményét is, mert a választójog korlátozása szükségképpen sérti a B) cikkben foglaltakat.

Miként korábbi döntésében az Alkotmánybíróság rámutatott: „A választójogot az Alaptörvény XXIII. cikke garantálja. Az itt található választójogi szabályok a népszuverenitás elvének, valamint a demokrácia követelményének konkrét megvalósulási formái. Ebből következik, hogy **a nép közvetett hatalomgyakorlásának, vagyis az aktív választójognak a korlátozása egyszersmind a B) cikkben foglalt demokrácia és népszuverenitás elvének a korlátozását is jelenti.** „A demokrácia elvén alapuló politikai rendszer elengedhetetlen feltétele a stabil, jogszerűen és kiszámítható módon működő választási rendszer.” A választói akaratnak a választások révén való kifejezése ugyanis a közhatalmat gyakorló képviselési szervezetet „konstituálja, legalizálja és legitimizálja.” [39/2002. (IX. 25.) Ab-határozat, ABH 2002, 273, 279.]” (1/2013. (I. 7.) Ab-határozat)

V. Egyéb nyilatkozatok

Az indítványozók a közérdekből nyilvános adataik, így különösen az indítvány közzétételéhez hozzájárulnak.

Budapest, 2023. június 15.

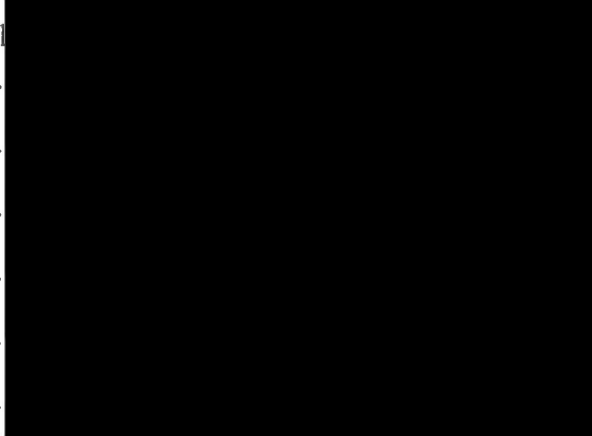
Tisztelettel:

Szabó Tímea képviselő és
a következő (7-8.) oldalakon
részletezett alábbi országgyűlési
képviselők:

Név

- 1. SZABÓ Tímea
- 2. TORJÁN Renée
- 3. SZABÓ REBEKA
- 4. MELLÁR TAMÁS
- 5. JÁMBOR AMONÁS
- 6. BERVI SÁNDOR

Al

- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.

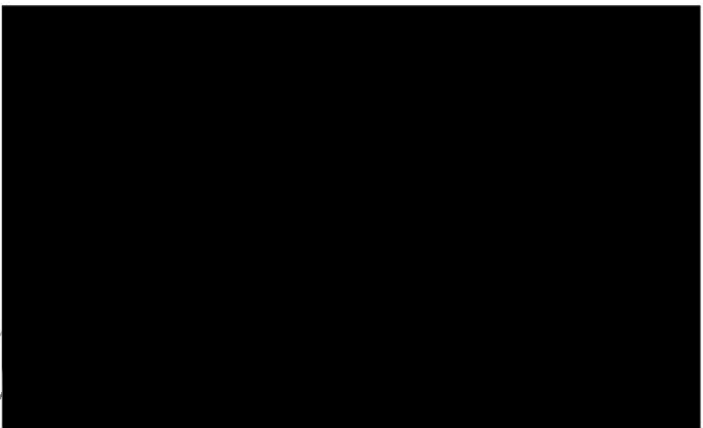
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: 11/ 0 1 5 2 9 - 0 / 2023.		
Érkezett: 2023. JÚL. 10.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Készlet:

- 1. Név Gyurcsány Ferenc
- 2. Grech Zoltán
- 3. BARKÓCZI BALÁZS
- 4. Da David Ferenc
- 5. Dr. Komlósi Zoltán
- 6. Arató Gergely
- 7. VARGA FERENC
- 8. GY. MÉMETH ERZSÉBET
- 9. RACZKI FOLVI FERENC
- 10. VARGA ANITA
- 11. Varga Zoltán
- 12. Sebán-Petrovics Gábor
- 13. OLÁI LAJOS Gábor
- 14. KHALMAN OLGA
- 15. HEGEDŰS ANDREA
- 16. SZ. VADAI ANITA
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: II/ 01529 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 JUL 13.		
Erkezés módje		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Készítődok.

- Név
1. UNGÁR PÉTER
 2. CSÁRDI ANTAL
 3. KANASZ-NAGY MÁTÉ
 4. BAKOS BERNADETT
 5. Dr. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁN
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.

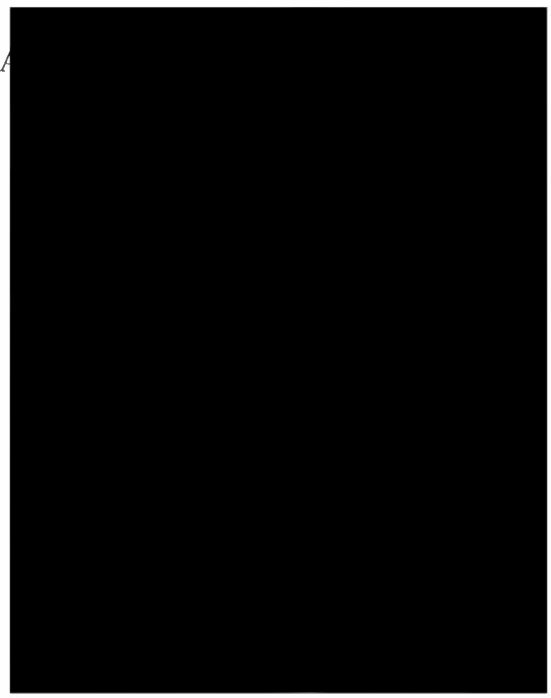
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: II/ 0.1.5.2.9.-0./2023		
Érkezett: 2023 JÚL 10.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Pedány:	Melléklet:	Kezelőiroda:

- Név
1. DR. OUDMAY ZOLTÁN
 2. füzessényi Dezső
 3. DR. HUNGÁROSI MÁTYÁS
 4. KUNHALTI ALBERT
 5. SZATYÓ SÁNDOR
 6. MOLNÁR ZSÓLT
 7. KOMJÁTHI IMRE
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: TL/0.1.5.2.9-0./2873		
Érkezett: 2023 JÚL 10.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:

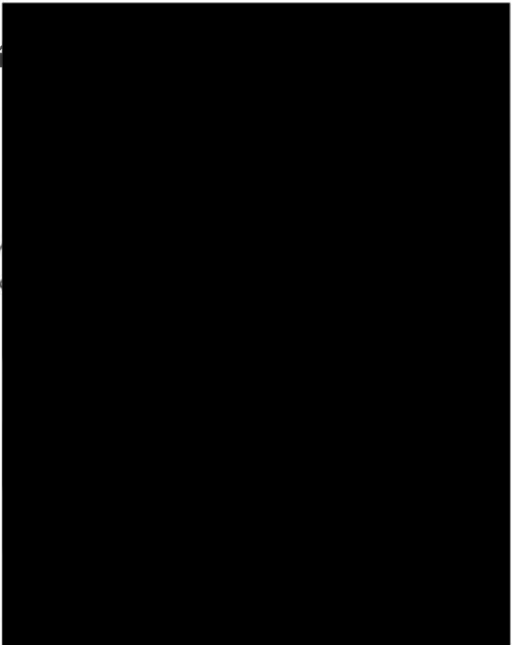
- Név
1. HAJVAL MIKLÓS
 2. TOMPOS MÁRTON
 3. TÓTH ENDRE
 4. SEBŐK ÉVA
 5. FEKETE-GYÖL ANDRÁS
 6. LACSEI LAJOS
 7. FELSŐCSEN FERENC
 8. BEBŐ DALIDA
 9. RABÓ RABÓZS
 10. ORSZ ANNA
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: II/0.1.5.2.9.-0./2023.		
Érkezett: 2023 JÚL 10.		
Érkezés módja:		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroga:

- 1. Név Dr. Brenner Koloman
- 2. Z. KARPAT DANIEL
- 3. AUJER BACAZS
- 4. Balassa Peter
- 5. BEARCE János
- 6. DUDAS ROBERT
- 7. DR. LUKÁCS LÁSZLO GYÖRGY
- 8. SAS ZOLTAN
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.

Aláí

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: 11/ 0.1.5.2.9. - 0. / 2023.		
Érkezett: 2023 JÚL 10.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Meiléklet:	Kezelőiroda: